

5. VÝSLEDKY VÝZKUMU, VÝVOJE A JEJICH KOMERČNÍ VYUŽITÍ

- Do šetření za rok 2008 a 2009 byly zahrnuty otázky týkající se výsledků VaV a jejich komerčního využití. Ze získaných odpovědí lze určit, kolik pracovišť VaV využilo svoje výsledky pro vlastní nové nebo inovované technologie, přístroje, zařízení, výrobky, apod. (dále jen zavedení inovace); pro podání patentové přihlášky nebo přihlášky ostatních předmětů ochrany průmyslového vlastnictví a v neposlední řadě i k prodeji výsledků VaV jinému subjektu.
- Celkové podíly pracovišť, které využily své výsledky VaV k některému z komerčních využití, se v letech 2009 a 2008 téměř nelišily. Z šetření vyplývá, že pouze u podílu pracovišť, které zavedly inovace, došlo meziročně k nárůstu o 4 procentní body.
- V roce 2009 použilo své výsledky VaV k zavedení inovace 1 774 pracovišť VaV (tj. 76 % všech pracovišť VaV). V rámci jednotlivých sektorů provádění se tento podíl významně lišil. Nejvyšší podíl pracovišť, která zavedly inovaci, z celkového počtu pracovišť v daném sektoru byl v roce 2009 zjištěn u podnikatelského sektoru, kde dosáhl 81 % (1 534 pracovišť VaV). Ve vysokoškolském sektoru činil podíl pracovišť se zavedenou inovací 62 % (114 pracovišť VaV) a ve vládním sektoru 49 % (98 pracovišť VaV).
- Závislost mezi velikostí výdajů na VaV ve sledovaném roce a intenzitou komerčního využití mezi pracovišti VaV nebyla v roce 2009 u zavedení inovace jasná. Zatímco u podniků s výdaji nad 250 mil. Kč činil podíl podniků s inovací 84 %, u podniků s méně než 5 mil. Kč byl tento podíl 73 %. Z hlediska vědních oblastí se vyskytoval nejvyšší podíl pracovišť VaV se zavedením inovace v oblasti technických věd (83 %).
- Pro podání patentové přihlášky nebo jiné přihlášky k ochraně průmyslového vlastnictví využilo své výsledky VaV v roce 2009 celkem 363 pracovišť VaV, což bylo 15 % z celkového počtu pracovišť VaV v daném roce. Z hlediska sektoru provádění VaV byl zjištěn nejvyšší podíl pracovišť s tímto druhem komerčního využití ve vysokoškolském sektoru (29 % pracovišť VaV tohoto sektoru, 54 pracovišť VaV). V podnikatelském sektoru použilo tento způsob komerčního využití 14 % pracovišť VaV a ve vládním sektoru 18 % pracovišť VaV.
- Mezi velikostí výdajů na VaV a podílem pracovišť VaV, které v daném velikostním intervalu využily svůj VaV pro patentové přihlášky nebo pro ostatní předměty průmyslové ochrany, existuje pozitivní závislost. Zatímco u podniků s nejnižšími výdaji na VaV (menšími než 5 mil. Kč) byl tento podíl 9 %, u podniků s výdaji nad 250 mil Kč byl podíl 68 %. V rámci vědních oblastí použilo své výsledky VaV na tento způsob komerčního využití relativně nejvíce subjektů v oblasti zemědělských (23 % pracovišť VaV) a lékařských věd (22 % pracovišť VaV).
- Své výsledky výzkumu a vývoje v České republice v roce 2009 prodalo jinému subjektu 482 pracovišť VaV (21 % všech pracovišť). Intenzita prodeje výsledků VaV jinému subjektu byla v rámci jednotlivých sektorů podobná. V podnikatelském sektoru činila 21 %, ve vládním a vysokoškolském 19 %.
- Vztah velikosti výdajů na VaV a podílu jednotek, které použily své výsledky VaV k prodeji jinému subjektu, je pozitivně korelovaný stejně, jako tomu bylo u patentových přihlášek. Ze všech pracovišť VaV s výdaji nad 250 mil. Kč prodalo své výsledky VaV jinému subjektu 55 %. Z hlediska vědních oblastí činil podíl pracovišť, která v roce 2009 prodala své výsledky VaV, v rámci všech pracovišť působících v dané vědní oblasti nejvíce v sociálních (25 %) a v přírodních vědách (24 %).

Graf 5.1: Podíl výzkumných a vývojových pracovišť s komerčním využitím výsledků VaV v hlavních sektorech provádění, 2008-2009

Tab. 5.1 Pracoviště VaV v ČR, které uvedly, že v roce 2009 použily výsledky svého VaV k některému z následujících komerčních využití

	zavedení inovace ¹		podání patentové přihlášky ²		prodej jinému subjektu	
	počet pracovišť	% *	počet pracovišť	% *	počet pracovišť	% *
Celkem	1 774	76%	363	15%	482	21%
podle sektoru						
Podnikatelský	1 534	81%	272	14%	400	21%
Vládní	98	49%	35	18%	37	19%
Vysokoškolský	114	62%	54	29%	35	19%
Soukromý neziskový	28	44%	2	3%	10	16%
podle počtu zaměstnanců VaV						
Pouze osoby na dohody VaV	31	52%	6	10%	9	15%
0–9	934	76%	128	10%	196	16%
10–19	306	77%	55	14%	92	23%
20–49	263	77%	63	18%	92	27%
50 a více	240	74%	111	34%	93	29%
podle velikosti výdajů na VaV (v mil. Kč)						
méně než 5	944	73%	120	9%	198	15%
5–9,9	273	79%	49	14%	91	26%
10–24,9	250	79%	71	22%	82	26%
25–49,9	129	76%	29	17%	38	22%
50–99,9	91	80%	39	34%	33	29%
100–249,9	61	79%	34	44%	23	30%
250 a více	26	84%	21	68%	17	55%
podle vědních oblastí						
Přírodní vědy	291	68%	65	15%	103	24%
Technické vědy	1 200	83%	235	16%	302	21%
Lékařské vědy	91	70%	29	22%	18	14%
Zemědělské vědy	90	76%	27	23%	21	18%
Sociální vědy	55	50%	4	4%	27	25%
Humanitní vědy	47	40%	3	3%	11	9%
podle krajů ČR						
Praha	505	70%	97	13%	175	24%
Středočeský	145	74%	29	15%	28	14%
Jihočeský	64	70%	10	11%	14	15%
Plzeňský	68	76%	13	15%	17	19%
Karlovarský	14	70%	1	5%	1	5%
Ústecký	60	82%	8	11%	10	14%
Liberecký	62	78%	13	16%	21	27%
Královéhradecký	82	78%	21	20%	22	21%
Pardubický	95	87%	16	15%	26	24%
Vysočina	61	81%	10	13%	11	15%
Jihomoravský	262	75%	53	15%	87	25%
Olomoucký	92	83%	16	14%	14	13%
Zlínský	114	86%	37	28%	15	11%
Moravskoslezský	150	75%	39	20%	41	21%

* Pozn. Údaj % z celkového počtu znázorňuje podíl pracovišť VaV majících v roce 2008 daný výsledek VaV na celkovém počtu pracovišť VaV v této kategorii (tj. v daném sektoru provádění, v dané velikostní skupině, v dané vědní oblasti nebo v daném kraji).

¹ Zavedením inovace se zde rozumí využití výsledků VaV pro vlastní nové nebo inovované technologie, přístroje, zařízení, výrobky, materiály apod.

² Podáním patentové přihlášky se zde rozumí jednak využití výsledků VaV k získání patentu pro vynálezy, které jsou nové, jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné, ale také využití výsledků VaV pro ostatní předměty ochrany průmyslového vlastnictví.